

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

**TREITERING IN SUID-AFRIKAANSE OPENBARE SKOLE
EN DIE REGS- EN ONDERWYSBESTUURSIMPLIKASIES
DAARVAN VIR LEERDERVEILIGHEID**

deur

Jan Andries Wentzel

Voorgelê ter vervulling van 'n deel van die vereistes vir die graad

PHILOSOPHIAE DOCTOR

in

BELEIDSTUDIES

Departement Onderwysbestuur en Beleid

Fakulteit Opvoedkunde

Universiteit van Pretoria
Suid-Afrika

Promotor: Dr H J Joubert
Mede-Promotor: Professor W Bray

Maart 2008

VERKLARING

“Ek verklaar dat die proefskrif wat ek indien vir die graad

PHILOSOPHIAE DOCTOR

in

BELEIDSTUDIES

aan die Universiteit van Pretoria, my eie werk is
en nie voorheen deur my ingedien is,
vir ‘n graad aan hierdie of enige ander
tersiêre instansie nie.”

Jan Andries Wentzel

Geteken op die _____ dag van _____ 2008

Pretoria, Suid-Afrika

REDIGERING

Ek, die ondergetekende, verklaar dat ***Treitering in Suid-Afrikaanse openbare skole en die regs- en onderwysbestuursimplikasies daarvan vir leerderveiligheid*** deur my geredigeer is.

Me Nicolette L Wentzel
Vakadviseur: Afrikaans
Gautengse Onderwysdepartement

29 Februarie 2008

OPDRA VAN PROEFSKRIF AAN:

- My geliefde vrou, Nicolette, vir haar inspirasie, voortdurende motivering en eindelose geduld en hulpverlening.
- My ouers, wyle Hennie en Betty Wentzel vir die geleentheid wat hulle my gebied het om tersiêre opleiding te kon ondergaan.

DANKBETUIGINGS

My opregte dank en waardering aan:

- My Hemelse Vader vir die vermoë aan my gegee om hierdie navorsing te kon doen.
- Dr Rika Joubert, professor Elmene Bray en professor Jonathan Jansen vir hulle bekwame leiding, begrip en motivering.
- Die respondente: advokaat Eben Boshoff, professor Trynie Davel, professor Rassie Malherbe, mnr Marius Smit, professor Callie Snyman, me Annette Venter en wyle professor Hans Visser.
- Professor Johan Potgieter vir sy waardevolle insette en motivering.
- Mevrou Marinda Kanis-Davidson wat al die tikwerk behartig het vir haar toewyding, professionaliteit, geduld en wonderlike samewerking oor 'n lang tydperk.
- Mnr. Sonty Monakhisi – Inligtingspesialis, Regsbiblioteek, Universiteit van Pretoria, vir sy hulp en ondersteuning.
- Nicolette – my vrou, vir haar liefde, geduld en ondersteuning.
- Ons kinders – Irene en Hennie vir hulle voortdurende aanmoediging en ondersteuning.

INHOUD VAN PROEFSKRIF

Titelblad	i
Verklaring	ii
Etiese klaring.....	iii
Sertifikaat van taalredigering	iv
Opdra van proefskrif	v
Dankbetuigings	vi
Inhoud van proefskrif	vii
Samevatting	viii
Sleutelwoorde	x
Abstract	xi
Keywords	xiii
Lys van hoofstukke	xiv
- Hoofstuk 1	01
- Hoofstuk 2	31
- Hoofstuk 3	104
- Hoofstuk 4	159
- Hoofstuk 5	201
Addenda	
- Addendum A	322
- Addendum B	323
Bibliografie.....	329

SAMEVATTING

Navorsingsresultate toon dat treitering 'n ernstige probleem is wat wêreldwyd voorkom, ook in Suid-Afrika en dat die getal slagoffers wat daardeur geraak word skrikwekkend hoog is.

Die doel van hierdie studie is om die regsimplikasies van treitering van leerders deur mede-leerders in Suid-Afrikaanse openbare skole vir die onderwysbestuur en onderwysreg te ondersoek en te beskryf. Met die term “onderwysbestuur” word verwys na onderwys op nasionale vlak, provinsiale vlak en skolevlak. Die regsimplikasies vir die onderwysreg is hoofsaaklik daarin geleë dat daar nuwe kennis tot die onderwysreg toegevoeg word. Dit is aksiomaties dat regsimplikasies onlosmaaklik verbonde is aan regsreëls. Daar kan slegs sprake wees van regsimplikasies van 'n aangeleentheid as daar regsreëls is wat die aangeleentheid beheer en rig – in die geval van hierdie studie, die regsreëls wat die bestuur en hantering van treitering in Suid-Afrikaanse openbare skole rig en beheer.

Die regsreëls wat die bestuur en hantering van treitering in Suid-Afrikaanse openbare skole rig en beheer, is deel van die Handves, internasionale kinderregte-ooreenkomste, wetgewing, die gemeenereg, deliktereg, die strafreg en regspraak. Om die navorser in staat te stel om die regsreëls in genoemde regsbronne te identifiseer, is 'n deeglike kennis van die fenomeen “treitering” noodsaaklik. Om die regsimplikasies van hierdie regsreëls te bepaal, beteken dat hierdie regsreëls binne die konteks van “treitering” as fenomeen geïnterpreteer moet word. Daar moet dus beskryf word hoe hierdie regsreëls toepassing vind met betrekking tot treitering. Die interpretasie van hierdie regsreëls binne die konteks van treitering geskied deur middel van semi-gestruktureerde onderhoude met geïdentifiseerde respondente wat geïdentifiseer is op grond van hul kennis van spesifieke regsdissiplines en die praktyk soos byvoorbeeld menseregte en kinderregte, die gemeenereg, die deliktereg, die strafreg, die onderwysreg asook die regspraktyk en onderwysregspraktyk.

Die beskrywing van die regsimplikasies vir die onderwysbestuur en onderwysreg is hoofsaaklik gegrond op die response (bevindinge) van die respondente, maar die regsimplikasies word uitgebrei deur die response van die respondente te verbind aan veelvuldige bronne van informasie. Hierdie aanvullende informasie wat aangewend word vir ryker beskrywing (“thick description”) lei ook die navorser tot die identifisering of beskrywing van verdere implikasies wat nie noodwendig in die respondente se response na vore gekom het nie.

Die regsimplikasies van die treitering van leerders deur mede-leerders is omvattend en het implikasies vir die onderwysbestuur op nasionale vlak, provinsiale vlak, distriksvlak en skolevlak en wel ten opsigte van die volgende afdelings van die Suid-Afrikaanse reg: fundamentele regte, wetgewing, die deliktereg en strafreg.

SLEUTELTERME

Treitering

Fundamentele regte

Boelie

Wetgewing

Slagoffer

Deliktereg

Regsimplikasies

Strafreg

Onderwys

Skade

ABSTRACT

Research results indicate that bullying is a serious problem worldwide, South Africa included, and that the number of victims affected is alarmingly high.

The purpose of this study is to investigate and describe the legal implications that bullying of learners by fellow learners in South African public schools has for education management and education law. “Education management” refers to education at national, provincial and school levels. The legal implications for education law lie mainly in the fact that new information is being added to the body of education law. It is axiomatic that legal implications are inextricably bound to legal rules. One can only speak of legal implications if there are legal rules that control and direct them – in the case of this study it is the legal rules that control and direct the management and operation of bullying in South African public schools.

The legal rules that control and direct the management and operation of bullying in South African public schools are part of the Bill of Rights, international children’s rights conventions, legislation, common law, law of delict, case law and criminal law. A thorough knowledge of the phenomenon “bullying” was necessary to enable the researcher to identify the legal rules contained in the legal sources mentioned. In order to determine the legal implications of these legal rules, it was necessary to interpret these legal rules within the context of the phenomenon “bullying”. It was therefore necessary to describe how these legal rules are applied with regard to bullying. The interpretation of these legal rules within the context of bullying was done by means of semi-structured interviews with identified respondents who were identified on grounds of their knowledge of specific law disciplines and practice such as human rights and children’s rights, common law, the law of delict, criminal law, education law and legal practices and education law practices.

The description of the legal implications for education management and education law is based mainly on the responses (findings) of the respondents, but the legal implications are extended by linking the responses of the respondents with many other sources of information. This supplementary information, which is used to enrich the description (thick description), also led the researcher to identifying or describing additional implications that were not necessarily evident from the responses of the respondents.

The legal implications of the bullying of learners by fellow learners, are comprehensive and have implications for education management at national level, provincial level, district level and school level, especially in terms of the following sections of South African law: fundamental rights, legislation, the law of delict and criminal law.

KEY WORDS

Bullying

Damage

Education

Fundamental rights

Bully

Legislation

Victim

Law of Delict

Legal implications

Criminal law

LYS VAN HOOFSTUKKE

HOOFSTUK 1

INLEIDING, STRUKTUUR, DOELWITTE EN NAVORSINGSMETODOLOGIE

1.1	INLEIDING	1
1.2	LITERÊRE OORSIG AS AANVANG TOT DIE STUDIE	2
1.3	AFBAKENING VAN DIE NAVORSINGSVELD	5
1.3.1	Die fenomeen “treitering” as komponent van die navorsingsveld	5
1.3.2	Onderwysreg as komponent van die navorsingsveld	6
1.3.3	Die onderwys as komponent van die navorsingsveld	7
1.4	OMSKRYWING VAN DIE NAVORSINGSPROBLEEM EN DIE DOELSTELLINGS VAN DIE STUDIE	9
1.5	RASONAAL VIR DIE STUDIE EN AKTUALITEIT VAN DIE STUDIE	10
1.6	KONSEPTUELE RAAMWERK	15
1.7	NAVORSINGSONTWERP	16
1.7.1	Data-insamelingsmetodes	17
1.7.1.1	Literatuurstudie	17
1.7.1.2	Die regshistoriese navorsingsmetode	19
1.7.1.3	Semi-gestruktureerde onderhoude	20
1.7.2	Analisering van data	23
1.7.3	Geloofwaardigheid en betroubaarheid	24
1.7.3.1	Die keuse van die respondente	25
1.7.3.2	Gebruik van veelvuldige data / informasiebronne	25
1.7.3.3	Verifiëring van rou data	26
1.7.3.4	Intensiewe (langdurige) onderhoudsvoering	27
1.7.3.5	Beperking van vooroordeel en partydigheid	27
1.7.3.6	Vermyding van veralgemening	27
1.7.4	Program van studie	27
1.7.5	Handhawing van hoë etiese standaard	29

HOOFSTUK 2

TREITERING AS FENOMEEN

2.1	INLEIDING	31
2.2	OMSKRYWING VAN DIE BEGRIP “TREITERING”	33
2.3	KENMERKE VAN TREITERINGGEDRAG	40
2.3.1	Opsetlike en skadelike gedrag	40
2.3.2	Herhalende treitering en misbruik	42
2.3.3	Misbruik van ongelykheid in mag	43
2.4	VORME VAN TREITERING	45
2.4.1	Fisiese treitering	46
2.4.2	Verbale treitering	47
2.4.3	Kubertreitering	48
2.4.4	Psigologiese (emosionele) treitering	49
2.4.5	Sosiale treitering en verhoudingsgerigte treitering	50
2.4.6	Seksuele treitering	51
2.4.7	Rasgedrewe treitering	53
2.5	BOELIES, SLAGOFFERS EN OMSTANDERS	55
2.5.1	Boelies	55
2.5.1.1	Die aggressiewe boelie	55
2.5.1.2	Die angstige boelie	56
2.5.1.3	Die passiewe boelie	57
2.5.1.4	Aanvullende onderskeidende terme met betrekking tot soorte boelies	57
2.5.2	Slagoffers	60
2.5.2.1	Die passiewe slagoffer	60
2.5.2.2	Die provokatiewe slagoffer	61
2.5.2.3	Aanvullende onderskeidende terme ten opsigte van soorte slagoffers	61
2.5.3	Omstanders	62
2.6	FAKTORE EN OMSTANDIGHEDE WAT DAARTOE AANLEIDING GEE DAT LEERDERS BOELIES WORD	65

2.6.1	Individuele eienskappe	65
2.6.2	Omgewingsfaktore	68
2.6.2.1	Die ouerhuis	68
2.6.2.2	Die skool	70
2.6.2.3	Die gemeenskap	74
2.6.2.4	Kultuur	76
2.6.2.5	TV en rolprente	78
2.7	DIE VOORKOMS (FREKWENSIE) VAN TREITERING	80
2.7.1	Internasionale frekwensie	80
2.7.2	Redes vir onderrapportering van treitering	83
2.7.3	Frekwensie met betrekking tot ouderdom en grade	84
2.7.4	Frekwensie met betrekking tot geslag	85
2.7.5	Frekwensie met betrekking tot tipes treitering	87
2.7.6	Frekwensie en lokalisering	88
2.7.7	Toename in frekwensie van treitering	89
2.8	DIE GEVOLGE VAN TREITERING	90
2.8.1	Die gevolge van treitering vir die slagoffer	91
2.8.1.1	Fisiese gevolge	91
2.8.1.2	Psigologiese / emosionele gevolge	92
2.8.1.3	Sosiale gevolge	94
2.8.1.4	Opvoedkundige gevolge	95
2.8.2	Die gevolge van treitering vir die boelie, omstanders en die skoolgemeenskap	97
2.9	TREITERING BINNE DIE SUID-AFRIKAANSE KONTEKS	99
2.10	AFSLUITING	103

HOOFSTUK 3

REGSREëLS WAT SKOLE BIND OM TREITERING TE HANTEER EN TE BESTUUR

3.1	INLEIDING	104
3.2	DIE GRONDWET AS REGSBRON	106

3.2.1	Reg op gelykheid	109
3.2.2	Reg op privaatheid	110
3.2.3	Reg op menswaardigheid	111
3.2.4	Reg op vryheid en sekerheid van die persoon	112
3.2.5	Reg op vryheid van uitdrukking	115
3.2.6	Bykomende kinderregte	116
3.2.7	Reg op onderwys	118
3.2.8	Reg op lewe	118
3.2.9	Reg op regverdig administratiewe optrede	119
3.2.10	Beperking van fundamentele regte	122
3.3	WETGEWING AS REGSBRON	125
3.3.1	Algemene nasionale wetgewing	126
3.3.1.1	Wet op Kindersorg 74 van 1983	126
3.3.1.2	Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid 85 van 1993	127
3.3.2	Onderwysspesifieke wetgewing	128
3.3.2.1	Wet op Nasionale Onderwysbeleid 27 van 1996	128
3.3.2.2	Suid-Afrikaanse Skolewet 84 van 1996	129
3.3.3	Ondergeskikte wetgewing	133
3.3.3.1	Ondergeskikte wetgewing in terme van die Suid-Afrikaanse Skolewet 84 van 1996	133
3.3.3.2	Ondergeskikte wetgewing in terme van die Wet op die Suid-Afrikaanse Raad vir Opvoeders 31 van 2000	136
3.3.4	Beleidsdokumente	136
3.3.4.1	Implementation plan for Tirisano	136
3.3.4.2	Signposts for safe schools	137
3.4	GEMENEREG AS REGSBRON	137
3.4.1	Die <i>in loco parentis</i>-beginsel	138
3.4.2	Die sorgsaamheidsplig van die opvoeder	139
3.4.3	Toerekeningsvatbaarheid op grond van ouderdom	142

3.5	DIE DELIKTEREG AS REGSBRON	143
3.5.1	Omskrywing van die begrip “delik”	143
3.5.2	Vereistes vir deliktuele aanspreeklikheid	144
3.5.2.1	Handeling	144
3.5.2.2	Onregmatigheid	144
3.5.2.3	Skuld	146
3.5.2.4	Oorsaaklikheid	148
3.5.2.5	Skade	148
3.5.3	Middellike aanspreeklikheid	149
3.6	DIE STRAFREG AS REGSBRON	151
3.6.1	Omskrywing van die begrip “misdaad”	151
3.6.2	Vereistes vir strafregtelike aanspreeklikheid	152
3.6.2.1	Die legaliteitsbeginsel	152
3.6.2.2	Handeling of gedrag	152
3.6.2.3	Gedrag moet voldoen aan die omskrywingselemente van misdaad	153
3.6.2.4	Wederregtelikheid	153
3.6.2.5	Skuld	153
3.6.3	Ooreenkomste en raakpunte tussen ‘n delik en ‘n misdaad	154
3.7	INTERNASIONALE REG AS REGSBRON	155
3.7.1	United Nations Convention on the Rights of the Child (Resolution 44 / 25 of November 1989)	155
3.7.2	The African Charter on the Rights and Welfare of the Child (OAU, 11 July 1990)	157
3.8	AFSLUITING	158

HOOFSTUK 4

GEANALISEERDE DATA: BEVINDINGE VAN RESPONDENTE NA GLOBALE ANALISERING VAN GETRANSKRIBEERDE, ONVERWERKTE DATA

4.1	INLEIDING	159
4.2	TREITERING EN WETGEWING	160
4.3	TREITERING EN FUNDAMENTELE REGTE	163

4.4	DIE VERBAND TUSSEN TREITERING EN DIE STRAFREG	168
4.4.1	Treitering as misdaad	168
4.4.1.1	Inleiding	168
4.4.1.2	Aanranding	168
4.4.1.3	<i>Crimen injuria</i>	168
4.4.1.4	Onsedelike aanranding	169
4.4.1.5	Intimidasie	169
4.4.1.6	Misdade in terme van die Wet op Seksuele Misdrywe 23 van 1957	170
4.4.1.7	Verkragting	170
4.4.1.8	Sameswering	171
4.4.2	Die rol wat strafreg in skole kan speel om treitering te hanteer en te bekamp	172
4.4.3	Die rol van die skool indien daar van die strafreg gebruik gemaak word	175
4.4.4	Ouerbetrokkenheid en die strafreg	177
4.4.5	Die verband tussen 'n dissiplinêre verhoor en die strafreg	178
4.4.6	Die skool en strafregtelike aanspreeklikheid	179
4.4.7	Die passiewe slagoffer en toestemming	180
4.4.8	Treitering en medepligtigheid tot 'n misdaad	181
4.4.9	Treitering en direkte opset en konstruktiewe opset	182
4.5	TREITERING EN DIE DELIKTEREG	183
4.5.1	Die verband tussen die deliktereg, fundamentele regte en die strafreg	183
4.5.2	Vereistes vir deliktuele aanspreeklikheid	184
4.5.3	Die opvoeder en deliktuele aanspreeklikheid	184
4.5.3.1	Die regsplig van die opvoeder	184
4.5.3.2	Die aanwesigheid van opset in die optrede van die opvoeder	186
4.5.3.3	Die standaard of vlak van die opvoeder se toesighouding	187
4.5.3.4	Die opvoeder en middellike aanspreeklikheid	189
4.5.4	Die boelie en deliktuele aanspreeklikheid	190
4.5.5	Die provokatiewe slagoffer en onregmatigheid	192
4.5.6	Die deliktereg en die skade (nadeel) wat die gevolg is van treitering	193
4.5.7	Die passiewe slagoffer en toestemming	194

4.5.8	Die verband tussen treitering en die eierskedelreël (die <i>talem qualem</i>-reël)	194
4.5.9	Aanspreeklikheid vir skade as gevolg van treitering wat voor en na skoolure plaasvind	195
4.5.10	Aanspreeklikheid vir skade as gevolg van treitering wat buite die skoolterrein plaasvind	196
4.5.11	Aanspreeklikheid vir skade as gevolg van kubertreitering	196
4.5.12	Die interdik as remedie vir treitering	197
4.5.13	Die wenslikheid van 'n voorgeskrewe prosedure waarvolgens die ouer van 'n slagoffer treitering aanmeld	197
4.5.14	Maatreëls deur die skool om deliktuele aanspreeklikheid as gevolg van treitering te beperk	198
4.6	AFSLUITING	200

HOOFSTUK 5

DIE REGSIMPLIKASIES VAN TREITERING VIR DIE ONDERWYSBESTUUR EN ONDERWYSREG

5.1	INLEIDING	201
5.2	FUNDAMENTELE REGTE	202
5.2.1	Implikasies vir die onderwysbestuur	202
5.2.1.1	Verantwoordelikheid van die onderwys om die slagoffer se regte te beskerm	203
5.2.1.2	Spesifieke optrede deur die onderwys om die slagoffer se regte te beskerm, te bevorder en te verwesenlik	204
5.2.1.3	Bydraes van kinderregte-ooreenkomste met betrekking tot die bestuur van treitering in skole	208
5.2.1.4	Die belangrikheid van 'n menseregte-kultuur met betrekking tot die bekamping van treitering	210
5.2.1.5	Die dissiplinêre verhoor en die reg op regverdige administratiewe optrede	212
5.2.1.6	Die beperking van die boelie se fundamentele regte	215
5.2.2	Toevoeging van kennis tot die onderwysreg	220
5.2.2.1	Wyse waarop fundamentele regte deur treitering geskend word	220
5.2.2.2	Litigasie op grond van die skending van fundamentele regte	234
5.3	WETGEWING	238

5.3.1	Implikasies vir die onderwysbestuur	238
5.3.1.1	Nie-spesifieke wetgewing met betrekking tot treitering	238
5.3.1.2	Spesifieke wetgewing met betrekking tot treitering	242
5.3.2	Toevoeging van kennis tot die onderwysreg	247
5.3.2.1	Treitering en kriminalisering	247
5.3.2.2	Die doel, problematiek en inhoud van spesifieke treiteringwetgewing wat beleid afdwing	249
5.4	DIE DELIKTEREG	255
5.4.1	Implikasies vir die onderwysbestuur	255
5.4.1.1	Optrede deur die skool om deliktuele aanspreeklikheid te beperk	257
5.4.2	Toevoeging van kennis tot die onderwysreg	259
5.4.2.1	Eiesoortigheid van treitering in terme van die vereistes vir deliktuele aanspreeklikheid	260
5.4.2.2	Regspraak ten opsigte van fisiese en psigologiese skade	283
5.4.2.3	Die interdik as regsmiddel om treitering te hanteer	285
5.4.2.4	Middellike aanspreeklikheid	286
5.5	DIE STRAFREG	288
5.5.1	Implikasies vir die onderwysbestuur	288
5.5.1.1	Die rol van die strafregstelsel in die bestuur en hantering van treitering	289
5.5.2	Toevoeging van kennis tot die onderwysreg	302
5.5.2.1	Misdade wat die gevolg kan wees van treitering	303
5.5.2.2	Die gehalte van die Suid-Afrikaanse strafreg se respons	308
5.5.2.3	Strafregtelike aanspreeklikheid van deelnemers aan treitering	317
5.5.2.4	Strafregtelike aanspreeklikheid van die skool en opvoeder	319
5.6	AFSLUITING	307